

HD 2. del

Præambel

I henhold til § 11, stk. 2-4, og § 16, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 774 af 12. juni 2018 om den erhvervsøkonomiske diplomuddannelse; § 4, stk. 1-3, i bekendtgørelse nr. 1500 af 2. december 2016 om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser (herefter 'eksamensbekendtgørelsen'); og § 20 i bekendtgørelse nr. 114 af 3. februar 2015 om karakterskala og anden bedømmelse ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område (karakterbekendtgørelsen) har dekanen efter forslag fra studienævnet godkendt følgende studieordning.

Indhold

Kapitel 1: Studiespecifikke bestemmelser

Kapitel 2: Generelle bestemmelser for HD-uddannelsen

- § 12. Undervisnings- og eksamenssprog
- § 13. Forudsætninger for indstilling til en prøve: obligatoriske godkendelsesaktiviteter
- § 14. Eksamenstilmelding og –afmelding
- § 14A-B. Regler for selvstuderende
- § 15-17. Sygeprøve og omprøve
- § 18. Ekstraordinær omprøve og tilbud om ombedømmelse/omprøve
- § 19. Prøveformer
- § 20. Eksamensregler
- § 21. Hjælpe midler
- § 22. Særlige prøvevilkår
- § 23. Afholdelse af prøver i udlandet
- § 24. Bedømmelse
- § 25. Meddelelse af bedømmelsen
- §§ 26-27. Regler om beståkrav og prøveforsøg
- § 28. Eksamensbevis
- § 29. Orlov
- § 30. Studieordning

§ 31. Dispensation fra studieordningen

§§ 32-35. Merit

Kapitel 3: Klager

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

Kapitel 1: Studiespecifikke bestemmelser

Uddannelsens betegnelse og varighed

§ 1. Uddannelsens betegnelse er den erhvervsøkonomiske diplomuddannelse (Handelsvidenskabelig Diplomprøve). Den, der har gennemført HD 2. del, har ret til at anvende betegnelsen HD efterfulgt af eventuel specialisering. Betegnelsen på engelsk er 'Graduate Diploma in Business Administration'.

Stk. 2. Uddannelsen hører under Studienævnet for HD.

Stk. 3. HD 2. del-uddannelsen er en 2-årig deltidsuddannelse normeret til 60 ECTS-point. Uddannelsen tilrettelægges, så den kan følges af personer med fuldtidsbeskæftigelse. Den studerende har ret til at afslutte uddannelsen inden for det annoncerede tilrettelæggelsestidspunkt (begyndelses- og afslutningstidspunkt).

Stk. 4. Uddannelseslængden angiver det antal studenterårsværk, der er lagt til grund ved tilrettelæggelsen af uddannelsen. Et studenterårsværk er en fuldtidsstuderendes arbejde i et år og svarer til en årlig arbejdsbelastning på 1650 arbejdstimer svarende til 60 point i European Credit Transfer System (ECTS-point). Arbejdsbelastningen omfatter skemalagt undervisning, hjemmeforberedelse, udarbejdelse af skriftlige arbejder, projekter, øvrige aktiviteter i forbindelse med undervisningen samt selvstudium og eksamensforberedelse og -deltagelse.

Adgangskrav

§ 1A. Følgende uddannelser giver adgang til HD 2. del:

1. HD 1. del
2. Relevant erhvervsakademiuddannelse (AK)
3. Relevant akademiuddannelse (AU)
4. Relevant uddannelse på mindst samme niveau som nr. 1-3.

Stk. 2. Institutionen kan optage ansøgere, der ikke opfylder adgangskravene i stk. 1, men som ud fra en konkret vurdering har uddannelsesmæssige forudsætninger, der kan sidestilles hermed.

Stk. 3. Ved indskrivning til enkeltfag kan institutionen dispensere fra adgangskravene i stk. 1, hvis ansøgeren skønnes at have de faglige forudsætninger, der er nødvendige for at kunne gennemføre enkeltfaget. En studerende kan dog ikke gennemføre den samlede uddannelse ved enkeltfag uden at tilfredsstille adgangskravene i stk. 1 eller have fået adgang i medfør af stk. 2.

Stk. 4. Ansøgere til HD 2.del skal tillige have erhvervet relevant erhvervserfaring svarende til mindst 2 års fuldtidsarbejde efter gennemført adgangsgivende forløb/uddannelse, jf. dog stk. 5

Stk. 5. Relevant erhvervserfaring der er opnået sideløbende med adgangsgivende forløb/uddannelse medregnes ved optagelsen på HD 2. del.

Stk. 6. Ansøgningsfrister fremgår af CBS' hjemmeside:

<http://www.cbs.dk/efteruddannelse/hd-uddannelserne/saadan-tilmelder>.

Formål

§ 2. Formålet med HD 2. del er at give den uddannede viden om og forståelse af det erhvervsøkonomiske områdes praksis, teori og metode på et niveau, der kvalificerer den uddannede til selvstændigt at kunne identificere, reflektere over, analysere og vurdere erhvervsøkonomiske problemstillinger, løse praksisnære og komplekse opgaver samt kunne varetage specialistfunktioner inden for det erhvervsøkonomiske område, samt formidle faglige problemstillinger og løsningsmodeller til fagfæller og ikke-specialister eller samarbejdspartnere og brugere.

Kompetenceprofil

§ 3. HD 2. dels-uddannelsen har til formål at bibringe den studerende viden, færdigheder og kompetencer inden for det erhvervsøkonomiske fagområde. Den studerende skal:

- have viden om centrale og praksisrelaterede teorier og modeller inden for det erhvervsøkonomiske fagområde
- kunne anvende erhvervsøkonomiske teorier, metoder, og redskaber til at forstå, analysere og løse praksisnære problemstillinger
- Kunne vurdere teoretiske og praktiske problemstillinger samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller
- kunne kommunikere om og diskutere faglige problemstillinger, resultater af analyser og løsninger på praksisnære problemstillinger
- være i stand til at varetage en specialistfunktion eller generalistfunktion i private virksomheder eller offentlige organisationer, inden for uddannelsens fagområder
- være i stand til selvstændigt at opsøge viden for at udvikle sig fagligt og professionelt inden for uddannelsens fagområde

Stk. 2. HD 2. del kan tilrettelægges med specialiseringer med delmål for læringsudbytte, jf. § 4, stk. 4.

Indhold og struktur

§ 4. HD 2. del består af 60 ECTS, heraf obligatoriske fagmoduler svarende til mindst 15 ECTS-point, valgfri fagmoduler udbudt af HD 2. del svarende til mindst 10 ECTS-point og et afgangprojekt svarende til 15 ECTS-point, der afslutter HD 2. del. Det er muligt at tage HD 2. del med eller uden en specialisering.

Stk. 2. De obligatoriske fag har til formål at bibringe de studerende viden, færdigheder og kompetencer indenfor det erhvervsøkonomiske fagområde samt gøre de studerende i stand til at kunne vurdere praksisnære og teoretiske problemstillinger og formidlingen af disse.

Stk. 3. De valgfrie fag har til formål at give de studerende mulighed for at gå mere i dybden med de obligatoriske fagområder (progression) eller give mulighed for en bredere faglig profil på uddannelsen. Eventuelle supplerende regler vedrørende valgfag på de enkelte specialiseringer fremgår af kapitel 4. Valgfagsudbudet fremgår af CBS' hjemmeside og my.cbs.dk.

Specialiseringer

Stk. 4. For HD-uddannelsens specialiseringer er der fastsat mål for læringsudbytte som delmål, der indgår i HD-uddannelsens samlede mål for læringsudbytte. Mål for læringsudbytte, specialiseringens faglige sammensætning og eventuelle forudsætninger fremgår af de enkelte

specialiseringer i kapitel 4. De engelsksprogede specialiseringer er beskrevet i den engelske version af studieordningen. Se mere om dette på studiets [hjemmeside](#).

Stk. 5. En specialisering består af sammenhængende vidensområder på min. 15 ECTS, der er konstituerende for uddannelsen og der sammen med et afgangprojekt indenfor vidensområdet, giver ret til den supplerende specialiseringsbetegnelse.

Uden specialisering

Stk. 6. For studerende, som ønsker en HD uden specialisering, vælges 30 ECTS blandt de obligatoriske fag og 15 ECTS blandt de udbudte valgfag. De obligatoriske fag fremgår af kapitel 4 i henholdsvis den danske og den engelske version af studieordningen. Mindst et af fagene skal have eksternt censur. Se også § 4A, stk. 5, vedrørende afgangprojektet.

Undervisningssprog

Stk. 7. Hvor der ikke udtrykkeligt er angivet andet i kursusbeskrivelsen for det enkelte fag, er undervisnings- og eksamenssproget dansk. Visse specialiseringer udbydes på engelsk; de findes i separat studieordning.

Undervisningsformer

Stk. 8. Undervisningen er tilrettelagt i overensstemmelse med CBS' læringsstrategi og består af en kombination af undervisningsformer og -metoder.

Afgangprojekt

§ 4A. HD 2. del udgør et progressivt forløb, hvorfor det er en forudsætning for tilmelding til afgangprojektet, at den studerende har bestået eller er tilmeldt alle forudgående prøver.

Stk. 2. Afgangprojektet har som formål, at den studerende på et problembaseret grundlag selvstændigt kan kombinere uddannelsens teoretiske og praktiske elementer og formidle dette på et sikkert metodisk og praksisnært grundlag. Afgangprojektet udarbejdes på baggrund af en selvvalgt problemstilling. Projektet har til formål at dokumentere den studerendes viden og færdigheder i forbindelse med at identificere, reflektere over, analysere og vurdere løsningsforslag af en praksisnær, kompleks erhvervsøkonomisk problemstilling ved anvendelse af fagområdets teori og metode.

Stk. 3. Projektet skrives individuelt eller sammen med en medstuderende.

Stk. 4. HD-studiet fastsætter i kursusbeskrivelsen nærmere omkring afgangprojektets udarbejdelse, herunder omfanget af den vejledning som den studerende er berettiget til.

Stk. 5. Studerende uden specialisering skal skrive afgangprojektet inden for et selvvalgt fagområde. Læringsmål for afgangprojektet findes i den relevante kursusbeskrivelse, se links til afgangprojekt i kapitel 4.

Prøver

§ 5. Prøvernes/delprøvernes læringsmål og eksamensbestemmelser findes i [det elektroniske kursuskatalog](#). Der henvises til de specifikke bestemmelser for specialiseringerne i kapitel 4, hvor der er direkte links til de obligatoriske fag.

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
Obligatoriske fag	Se de specifikke bestemmelser			15-35
Valgfag	Se de specifikke bestemmelser			10-30
Afgangsprojekt	Mundtlig prøve på baggrund af et skriftligt produkt	7-trins skala	Ekstern prøve	15
I alt				60

Forudsætninger for indstilling til prøver: obligatoriske aktiviteter

§ 5A. Det fremgår af kapitel 4, hvis der er obligatoriske aktiviteter, jf. § 13, i de obligatoriske fag på de enkelte specialiseringer. De nærmere bestemmelser er angivet i den relevante kursusbeskrivelse i [det elektroniske kursuskatalog](#).

Censorkorps

§ 6. Uddannelsen hører under det landsdækkende censorkorps for HD.

Beståkrav

§ 7. Hver prøve skal bestås for sig.

§ 8-10. (Benyttes ikke.)

Kapitel 2: Generelle bestemmelser for HD-uddannelsen

§ 11. Undervisningen tilrettelægges i et samarbejde mellem studiekoordinator og de fagansvarlige.

Undervisnings- og eksamenssprog

§ 12. Prøverne aflægges på dansk, jf. dog stk. 3-5, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere den studerendes færdigheder i et fremmedsprog. Prøverne kan dog aflægges på svensk og norsk i stedet for dansk, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere færdigheder i dansk.

Stk. 2. På uddannelser, der udbydes på dansk, skal man være indstillet på at skulle kunne læse svenske, norske og engelske tekster og at kunne deltage i undervisning på disse sprog.

Stk. 3. Der kan forekomme engelske ord og sentenser på engelsk i opgaveteksten, og opgaveteksten kan endvidere være vedlagt bilag på engelsk.

Stk. 4. Har undervisningen i et kursus været gennemført på et fremmedsprog, vil det fremgå af kursusbeskrivelsen, og prøven aflægges så på dette sprog, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere den studerendes færdigheder i et andet sprog.

Stk. 5. Studienævnet kan i øvrigt, hvor forholdene gør det muligt, tillade studerende at aflægge en prøve på et fremmedsprog. Det gælder dog ikke, hvis det er en del af prøvens formål at dokumentere færdigheder i dansk eller i et bestemt andet sprog.

Stk. 6. Ansøgninger efter stk. 5 skal indsendes til Studiesekretariatet (att. Studienævnet) senest 1 måned inden prøvens afholdelse.

Stk. 7. Bestemmelserne vedrørende eksamenssprog gælder for såvel mundtlige som skriftlige stedprøver som for alle former for skriftlige opgavebesvarelser, der udarbejdes hjemme (seminarer, projekter m.v.) og som skal underkastes bedømmelse.

Forudsætninger for indstilling til en prøve: obligatoriske godkendelsesaktiviteter

§ 13. Ud over de i § 5 omhandlede prøver, der indgår i det samlede eksamensresultat, kan der i de enkelte kurser stilles krav om obligatoriske godkendelsesaktiviteter. Det vil sige, at der i forbindelse med undervisningen afleveres en eller flere skriftlige opgavebesvarelser til bedømmelse og/eller udføres en eller flere mundtlige fremlæggelser mv. Det er en forudsætning, for at den studerende kan indstille sig til og deltage i den afsluttende prøve i kurset, at det fastsatte antal obligatoriske aktiviteter er afleveret/udført og bedømt godkendt inden en fastsat frist. En blank aflevering tæller ikke som at have deltaget i aktiviteten. De nærmere bestemmelser om aktiviteternes antal, form og øvrige vilkår fremgår af kursusbeskrivelsen for det pågældende kursus.

Stk. 2. En studerende, der efter udløbet af den i stk. 1 fastsatte frist mangler at få godkendt én eller flere aktiviteter i forhold til det fastsatte krav til antal godkendte aktiviteter i kurset, har i et rimeligt omfang mulighed for at få udleveret en eller flere ekstra opgaver/deltage i en eller flere ekstra aktiviteter inden den ordinære eksamen (1. prøveforsøg) i den afsluttende prøve i kurset, jf. dog stk. 3. Dette forudsætter dog, at den studerende har deltaget i alle stillede aktiviteter, medmindre det kan dokumenteres, at manglende aflevering/deltagelse skyldes sygdom eller lignende. Hvis det er nødvendigt af praktiske årsager, kan der være tale om en anden type aktivitet.

Stk. 3. I de kurser hvor der i løbet af undervisningen er stillet flere aktiviteter, end antallet af aktiviteter der kræves bedømt godkendt (x antal af y antal stillede aktiviteter skal være godkendt), har den studerende ikke mulighed for at få udleveret ekstra opgaver/deltage i ekstra aktiviteter forud for den ordinære eksamen i den afsluttende prøve i kurset, heller ikke ved sygdom eller lignende.

Stk. 4. En studerende, der forud for omprøven (2. prøveforsøg) i den afsluttende prøve i kurset stadig mangler at få godkendt én eller flere aktiviteter i forhold til det fastsatte krav til antal godkendte aktiviteter i kurset, har mulighed for at få udleveret ekstra opgaver/stillet ekstra aktiviteter i et rimeligt omfang forud for omprøven. Dette forudsætter dog, at den studerende har deltaget i alle stillede aktiviteter, medmindre det kan dokumenteres, at manglende aflevering/deltagelse skyldes sygdom eller lignende. De nærmere bestemmelser om form og øvrige vilkår fremgår af kursusbeskrivelsen for det pågældende kursus.

Stk. 5. En studerende, der skal deltage i en omprøve under en senere studieordning, er ikke omfattet af krav om obligatoriske aktiviteter, der evt. indføres på faget efter den første gang, den studerende var tilmeldt faget.

Eksamenstilmelding og -afmelding

§ 14. Er den studerende tilmeldt et fagelement m.v., hvortil der er knyttet en eller flere prøver, er den studerende automatisk tilmeldt den/disse prøver for så vidt angår de ordinære prøver, og når relevant også syge-/omprøven. Rettidig afmelding skal ske senest 2 uger før prøvens påbegyndelse.

Stk. 2. Hvis rettidig afmelding ikke foreligger, betragtes prøven som påbegyndt og tæller derfor som et eksamensforsøg, jf. § 27.

Stk. 3. Studienævnet kan dispensere fra stk. 1-2, herunder for den fastsatte frist, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller det er begrundet i sygdom, barsel eller i usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse.

Regler for selvstuderende

§ 14A. Enhver, der ikke er indskrevet ved studiet som almindelig studerende, kan som selvstuderende aflægge prøver og deltage i anden bedømmelse omfattet af nærværende studieordning, jf. § 5, uden at have deltaget i undervisningen.

Stk. 2. Ved tilmelding som selvstuderende gælder de tids- og betalingsfrister, som fremgår af CBS' generelle bestemmelser herom.

Stk. 3. Selvstuderende har krav på at modtage oplysninger om pensumkrav med angivelse af den eventuelle litteratur, der udover pensum er indgået i den almindelige undervisning. Selvstuderende har krav på i god tid at modtage oplysninger om frister for tilmelding til prøver, seminararbejder o.l., samt om den tidsmæssige placering af disse.

Stk. 4. For selvstuderende gælder bestemmelserne i § 5 og § 9 i lovbekendtgørelse nr. 777 af 23. juni 2016 om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. samt studieordningens bestemmelser med de undtagelser og tilføjelser, der fremgår af § 14B.

§ 14B. Adgangskrav samt evt. forudsætningsbindinger mellem prøverne gælder ikke for selvstuderende.

Stk. 2. Selvstuderende har ingen adgang til at følge den almindelige undervisning på CBS. Undtaget herfra er deltagelse i seminar møder.

Stk. 3. Ved en prøve eller anden bedømmelse, der efter studieordningens bestemmelser forudsætter undervisningsdeltagelse, kan studienævnet bestemme, at prøven erstattes af en anden prøveform tilrettelagt særskilt for selvstuderende.

Stk. 4. Det er ikke muligt gennem indstilling som selvstuderende til prøver eller anden bedømmelse at opnå flere eksamensforsøg end det antal, der følger af studieordningens bestemmelser herom, jf. § 27.

Sygeprøve og omprøve

§ 15. En studerende, der har været forhindret i at gennemføre en prøve på grund af dokumenteret sygdom eller af anden dokumenteret grund, skal have mulighed for at aflægge prøven snarest muligt. Sygeprøve afholdes snarest muligt efter den ordinære prøve, dvs. normalt forud for næste semesters begyndelse. Er det en prøve, hvor der afholdes ordinær prøve to gange årligt, vil der ikke blive afholdt en prøve før næste eksamenstermin. Er det en prøve, der er placeret i uddannelsens sidste eksamenstermin, skal den studerende dog have mulighed for at aflægge prøven i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Stk. 2. Om adgangen til sygeprøve, herunder krav til dokumentation m.v., henvises i øvrigt til CBS' regler for deltagelse i sygeprøve. Vær opmærksom på dokumentationsfristen nævnt i reglerne.

§ 16. Studerende, der er udeblevet fra en ordinær prøve og studerende der har deltaget i, men ikke bestået, en ordinær prøve, er fortsat tilmeldt prøven. Ny prøve skal afholdes snarest muligt, og så vidt muligt senest når den pågældende prøve igen afholdes ved institutionen, eventuelt som sygeprøve, jf. § 15, stk. 1. Rettidig afmelding skal ske senest 2 uger før prøvens påbegyndelse.

Stk. 2. Hvis rettidig afmelding ikke foreligger, betragtes prøven som påbegyndt og tæller derfor som et eksamensforsøg, jf. § 27.

Stk. 3. Reglerne om automatisk tilmelding til omprøve (2. prøveforsøg) fraviges, hvis den studerende ikke gives mulighed for at opfylde de krav, som er fastsat i medfør af § 13, stk. 1 og 3, inden 2. prøveforsøg afholdes.

Stk. 4. Der afholdes ikke omprøve efter prøver, hvor der afholdes ordinær prøve to gange årligt. Dette gælder dog ikke, hvis den studerende kun mangler at bestå én enkelt af de prøver, der ifølge studieordningen er placeret i den afsluttende eksamenstermin, idet den studerende i så fald skal have mulighed for at aflægge prøven i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Stk. 5. Deltagelse i omprøve tæller som fornyet deltagelse i vedkommende prøve.

§ 17. Sygeprøve og omprøve afholdes efter samme læringsmål, som gælder for den ordinære prøve.

Stk. 2. Sygeprøve og omprøve afholdes efter samme eksamensbestemmelser som gælder for den ordinære prøve medmindre:

1. der i eksamensbestemmelserne for den pågældende prøve eksplicit er fastsat afvigende bestemmelser vedrørende syge- og omprøve, eller
2. der er tale om en skriftlig stedprøve, hvor antallet af eksaminander til syge-/omprøven tilsiger, at denne mest hensigtsmæssigt kan afholdes som mundtlig prøve.

Ekstraordinær omprøve og tilbud om ombedømmelse/omprøve

§ 18. Såfremt der foranstaltes eller gives tilbud om ekstraordinær omprøve efter eksamensbekendtgørelsens § 39 (vedr. mangler ved prøven) eller gives tilbud om ombedømmelse/omprøve efter eksamensbekendtgørelsens § 45 eller § 50 (vedr. klager over prøven), gælder samme læringsmål som for den ordinære prøve.

Stk. 2. De i stk. 1 omtalte prøver kan afholdes efter samme eksamensbestemmelser, som gælder for omprøven, hvis der er tale om et tilbud om en ekstraordinær omprøve.

Prøveformer

§ 19. Prøverne er tilrettelagt som individuelle prøver eller som gruppeprøver. Den konkrete prøveform, herunder om det er en individuel prøve, en gruppeprøve eller en kombination af disse, fremgår af kursusbeskrivelsen for den pågældende prøve, jf. links i § 5.

Stk. 2. Ved såvel en individuel prøve som en gruppeprøve skal der foretages en individuel bedømmelse af de studerendes præstationer og gives individuelle karakterer, jf. stk. 3 og 4.

Stk. 3. Ved en mundtlig gruppeprøve skal den enkelte studerende eksamineres på en sådan måde, at det sikres, at der foretages en individuel bedømmelse af den studerendes præstation.

Stk. 4. Ved en skriftlig opgavebesvarelse, som er udarbejdet af flere studerende, og som ikke følges op af en mundtlig eksamination, skal den enkelte studerende individualisere sin del af besvarelsen på en sådan måde, at det sikres, at der kan foretages en individuel bedømmelse. Se 'Notat om individualisering af skriftlige opgavebesvarelser' i [den studieadministrative regelsamling](#).

Stk. 5. For gruppeprøver fastsættes i eksamensbestemmelserne for den enkelte prøve, jf. stk. 1, bestemmelser om de af de nedenfor nævnte forhold, der er relevante for den pågældende prøveform:

1. maksimalt antal deltagere i en gruppe
2. den til den mundtlige prøve afsatte eksaminationstid, jf. stk. 3
3. kravene til individualiseringen, jf. stk. 4.

Stk. 6. Hvis de studerende ved en prøve, der efter eksamensbestemmelserne afholdes som gruppeprøve, kan vælge i stedet at erlægge prøven som en individuel prøve, angives dette i kursusbeskrivelsen, jf. dog stk. 7. Hvor den pågældende prøve omfatter både en skriftlig og en mundtlig del, skal begge dele i så fald erlægges som individuel prøve.

Stk. 7. Den studerende kan vælge at udarbejde afgangprojektet på HD 2. del individuelt. Uanset om afgangprojektet er udarbejdet i en gruppe, kan den studerende, hvor der er mundtligt forsvar, vælge at blive eksamineret individuelt.

Stk. 8. Ved mundtlige prøver på baggrund af skriftligt produkt gælder for alle variationer:

1. at aflevering af det skriftlige produkt er en forudsætning for at deltage i den mundtlige prøve,
2. at såvel det skriftlige produkt som den mundtlige præstation indgår i bedømmelses-grundlaget,
3. at bedømmelsen er en samlet vurdering (helhedsbedømmelse) af det skriftlige produkt og den individuelle mundtlige præstation.

Eksamensregler

§ 20. En studerende, der deltager i en prøve, har pligt til at gøre sig bekendt med og at overholde de bestemmelser, der er fastsat for den pågældende prøve, samt de generelle regler, som den pågældende prøve er omfattet af. Dette gælder navnlig:

- Eksamensbestemmelserne for prøven som fastsat i kursusbeskrivelsen, jf. links i § 5.
- *Regler for skriftlige stedprøver på CBS, herunder regler for elektroniske hjælpemidler*, jf. § 21, stk. 3.
- Regler for akademisk redelighed, jf. § 4 i *CBS' Ordensregler og regler for akademisk redelighed, herunder disciplinære foranstaltninger*.

Stk. 2. Lyd- og billedoptagelser under en prøve eller under voteringen er ikke tilladt, medmindre optagelserne indgår som en del af prøveforløbet. Optagelserne foretages da af universitetet.

Stk. 3. I eksamensbestemmelserne for den enkelte prøve er det angivet, hvor mange sider opgavebesvarelsen højst må bestå af. Det gælder ved prøveformerne skriftlig hjemmeopgave og mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt. Følgende bestemmelser gælder desuden for de skriftlige produkter ved disse prøveformer:

1. Det maksimalt tilladte sideantal inkluderer ikke: forside, litteraturliste og evt. bilag. Bilagene indgår desuden ikke i bedømmelsen.
2. Siderne skal have en margen på mindst 3 cm i top og bund og mindst 2 cm i hver side. Fontstørrelsen skal være minimum 11 punkt.
3. Tabeller, figurer, illustrationer og lign. tæller ikke med i antallet af anslag, men berettiger ikke til at overskride det fastsatte maksimale sidetal.
4. Opgavens sider må i gennemsnit ikke indeholde mere end 2.275 anslag (inkl. mellemrum) pr. side.

Stk. 4. Ved digital aflevering erklærer den studerende, at opgavebesvarelsen overholder reglerne for akademisk redelighed, formkrav og omfang, gennem en digital forfattererklæring. Ved alle skriftlige opgavebesvarelser, der er udarbejdet hjemme, skal der i de eksemplarer, der afleveres til bedømmelse, indsættes en forfattererklæring.

Stk. 5. Overtrædelse af bestemmelser og regler omfattet af stk. 1-2 sanktioneres efter bestemmelserne i *CBS' Ordensregler og regler for akademisk redelighed, herunder disciplinære foranstaltninger*.

Stk. 6. Overtrædelse af de i stk. 3-4 nævnte formkrav eller formkrav fastsat i kraft af § 19, stk. 4, kan medføre en afvisning af opgavebesvarelsen, jf. § 11, stk. 3, i eksamensbekendtgørelsen. Hvis opgavebesvarelsen afvises, skal der ikke gives en bedømmelse, og den studerende har brugt et eksamensforsøg.

Hjælpemidler

§ 21. Hvilke hjælpemidler, der må medbringes ved skriftlige stedprøver, fremgår af eksamensbestemmelserne for de enkelte prøver.

Stk. 2. Medmindre andet fremgår af eksamensbestemmelserne, jf. stk. 1, må der ikke medbringes hjælpemidler, hverken skriftlige eller tekniske, bortset fra simple skrive- og tegneredskaber.

Stk. 3. Hvor det af eksamensbestemmelserne, jf. stk. 1, fremgår, at der må medbringes elektroniske hjælpemidler, gælder bestemmelserne i *Regler for skriftlige stedprøver på CBS, herunder regler for elektroniske hjælpemidler*.

Særlige prøvevilkår

§ 22. Studienævnet kan fravige de fastsatte eksamensbestemmelser for de enkelte prøver med henblik på at tillade særlige prøvevilkår til studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, til studerende med et andet modersmål end dansk og til studerende med tilsvarende vanskeligheder, når dette skønnes nødvendigt for at ligestille sådanne studerende med andre i prøvesituationen. Der er en forudsætning, at der med tilladelsen ikke sker en ændring af prøvens niveau.

Stk. 2. Hvor det af målbeskrivelserne for en prøve fremgår, at der ved bedømmelsen af prøven også lægges vægt på den studerendes stave- og formuleringsevne, kan studienævnet dispensere herfra for studerende, der kan dokumentere en relevant specifik funktionsnedsættelse.

Stk. 3. Studerende, der ønsker tilladelse til at aflægge en prøve på særlige vilkår efter stk. 1, eller at få dispensation efter stk. 2, skal senest 2 måneder inden prøvens afholdelse indsende ansøgning herom til Studiesekretariatet (att. Studienævnet), vedlagt nødvendig dokumentation.

Afholdelse af prøver i udlandet

§ 23. Universitetet kan afholde en prøve på en dansk repræsentation eller andre steder i udlandet, når det er begrundet i, at den studerende af praktiske eller økonomiske grunde ikke kan deltage i en prøve i Danmark, og når den studerende og vedkommende prøvested er indforstået hermed. Afholdelse af danske prøver i udlandet skal finde sted efter eksamensbekendtgørelsens regler i øvrigt.

Stk. 2. Studieleder træffer afgørelse om hvorvidt prøven kan afholdes i udlandet og bemyndiger i så fald en person i udlandet til at forestå den praktiske afvikling af prøven.

Stk. 3. Universitetet afholder de særlige udgifter, der er forbundet med prøvens afholdelse i udlandet.

Stk. 4. Ved afholdelse af prøver på danske repræsentationer i udlandet finder bekendtgørelse om betaling for tjenestehandlinger i udenrigstjenesten anvendelse.

Stk. 5. Universitetet kan lade den studerende helt eller delvist betale de udgifter, som universitetet har afholdt i forbindelse med prøvens afholdelse. Det er en betingelse, at den studerende forud skriftligt har erklæret sig villig til at betale de pågældende udgifter på grundlag af et af universitetet meddelt skøn over beløbets forventede størrelse. Universitetet kan betinge prøvens afholdelse af, at beløbet forudbetales.

Stk. 6. For afholdelse af prøver i udlandet gælder betingelserne og bestemmelserne i CBS' retningslinjer for afholdelse af prøver i udlandet.

Bedømmelse

§ 24. Prøverne er enten interne eller eksterne. Ved interne prøver foretages bedømmelsen af en eller flere undervisere (eksaminator(erne)). Ved prøver, der aflægges med to eksaminatorer, udpeges en

hoved- og en bi-eksaminator. Eksterne prøver bedømmes af eksaminator(erne) og en censor, der er beskikket af Styrelsen for Forskning og Uddannelse (ekstern censor).

Stk. 2. Af eksamensbestemmelserne for de enkelte prøver fremgår, hvorvidt prøven er intern eller ekstern, og hvem der medvirker ved bedømmelsen, jf. link i § 5.

Stk. 3. Ved bedømmelsen af de i § 5 nævnte prøver gives karakterer efter bestemmelserne i karakterbekendtgørelsen.

Stk. 4. Bedømmelsen af obligatoriske godkendelsesopgaver eller undervisningsdeltagelse, jf. § 13, foretages af underviseren/underviserne ved den pågældende undervisning, og der anvendes bedømmelsen "Godkendt"/"Ikke godkendt".

Meddelelse af bedømmelsen

§ 25. Ved prøver, hvor bedømmelsen ikke meddeles umiddelbart efter prøvens afholdelse, fastsættes en dato for, hvornår bedømmelsen senest vil blive offentliggjort. Datoen meddeles samtidig med meddelelsen om prøvens afholdelse.

Stk. 2. Hvis bedømmelsen ikke kan gennemføres indenfor den fastsatte frist, skal den studerende hurtigst muligt underrettes herom med en begrundelse herfor og oplysning om, hvornår bedømmelsen bliver offentliggjort.

Regler om beståkrav og prøveforsøg

§ 26. HD 1. del og HD 2. del er to selvstændige forløb, der skal bestås for sig. Ved beregning af gennemsnittet for henholdsvis HD 1. del og HD 2. del anvendes de vægte, der er anført i § 5 i den relevante studieordning.

Stk. 2. Beregningen af det samlede karaktergennemsnit for den samlede HD-uddannelse sker på baggrund af de angivne vægte i de relevante studieordninger.

Stk. 3. Hver prøve skal bestås for sig, jf. eksamensbekendtgørelsen. En prøve er bestået, når der er opnået karakteren 02 eller derover eller bedømmelsen 'Bestået', jf. karakterbekendtgørelsen.

Stk. 4. Hver prøve kan tages om for sig. Dog kan beståede prøver (dvs. prøver med en karakter på 02 eller derover og prøver der er bedømt "bestået") ikke tages om.

Stk. 5. Består en prøve af flere delprøver, er karakteren gennemsnittet af delkaraktererne afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen, jf. dog stk. 6. Der rundes op, hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer.

Stk. 6. Hvis delkaraktererne tæller med forskellig vægt, er det angivet i prøveoversigten i § 5. I så fald er den samlede karakter summen af de enkelte karakterer, hver multipliceret med karakterens vægt, divideret med summen af vægtene og herefter afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen. Der rundes op, hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer.

Stk. 7. Indgår der flere delprøver i en prøve, kan delprøver, hvor der ikke er opnået bestået karakter, ikke tages om, når den samlede prøve er bestået, medmindre det er fastsat i § 7, at der ved en eller flere delprøver skal være opnået mindst en bestemt karakter i skalaen.

Stk. 8. Ved fornyet deltagelse i prøver eller anden form for bedømmelse er den højest opnåede karakter gældende, jf. dog § 46, stk. 4, i eksamensbekendtgørelsen.

§ 27. En studerende kan være tilmeldt 3 gange til samme prøve. Studienævnet kan tillade yderligere prøvegange, hvis det er begrundet i usædvanlige forhold. I vurderingen af om der foreligger usædvanlige forhold, kan spørgsmålet om studieegnethed ikke indgå.

Stk. 2. Den studerende kan senest gå til prøve mv. 16 måneder efter at undervisningen i det pågældende fag er afsluttet.

Eksamensbevis

§ 28. CBS udsteder bevis for fuldført uddannelse samt for beståede enkeltfag med angivelse af de aflagte prøver og de opnåede karakterer, jf. eksamensbekendtgørelsens § 37.

Stk. 2. Den studerende har ret til at få udstedt bevis for beståede enkeltfag og til at få udstedt et samlet eksamensbevis, hvis alle prøver, der indgår i uddannelsen, er bestået.

Stk. 3. Beviset skal være den færdiguddannede i hænde senest to måneder efter, at bedømmelsen af den afsluttende prøve er meddelt. I beregningen af de to måneder indgår juli måned ikke.

Stk. 4. Hvis uddannelsen er gennemført ved flere institutioner, udstedes det samlede eksamensbevis af den institution, hvor den sidste prøve er aflagt.

Orlov

§ 29. Det er ikke muligt at tage orlov.

Studieordning

§ 30. Studieordningen og diverse regelsæt, der henvises til i denne studieordning, er tilgængelige på CBS' hjemmeside, nærmere bestemt i [den studieadministrative regelsamling \(SAR\)](#).

Dispensation fra studieordningen

§ 31. Universitetet kan, hvis der foreligger usædvanlige forhold, dispensere fra de regler i studieordningen, der alene er fastsat af universitetet.

Stk. 2. Dispensation fra studieordningen, der forudsætter dispensation fra en bekendtgørelse, kan indbringes for Styrelsen for Forskning og Uddannelse.

Merit

§ 32. Beståede uddannelseselementer på HD 1. del/HD 2. del ved en anden HD-udbydende institution ækvivalerer tilsvarende uddannelseselementer omfattet af denne studieordning.

§ 33. Studienævnet kan godkende, at beståede uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk uddannelse træder i stedet for uddannelseselementer, der er omfattet af denne studieordning.

Stk. 2. Studienævnet kan ligeledes godkende, at et endnu ikke bestået uddannelseselement fra en dansk eller udenlandsk uddannelse, træder i stedet for uddannelseselementer, der er omfattet af denne studieordning, under forudsætning af at det pågældende uddannelseselement efterfølgende består (forhåndsmerit).

Stk. 3. Afgørelser efter stk. 1 og 2 træffes på grundlag af en faglig vurdering af ækvivalensen mellem de berørte uddannelseselementer.

§ 34. Hvis det pågældende uddannelseselement er bedømt efter 7-trins-skalaen eller 13-skalaen ved den uddannelsesinstitution, hvor prøven er aflagt, og hvis det ækvivalerer eller træder i stedet for et uddannelseselement, der efter eksamensbestemmelserne i denne studieordning bedømmes efter 7-trins-skalaen eller 13-skalaen, overføres karakteren, der hvis den er givet efter 13-skalaen konverteres til 7-trins-skalaen. I alle andre tilfælde overføres bedømmelsen som ”Bestået”. Ved overførsel som Bestået indgår den pågældende prøve ikke i beregningen af karaktergennemsnittet.

§ 35. Ansøgninger efter § 33, stk. 1 og 2, indsendes til Studiesekretariatet (att. Studienævnet) senest 3 måneder inden prøvens afholdelse.

Stk. 2. Vedrørende klager over meritafgørelser, se kapitel 3.

Kapitel 3: Klager

Klager over prøver m.v.

§ 36. En studerende har adgang til at indgive klage over prøver og anden bedømmelse. Om de nærmere regler for at indgive en begrundet klage, herunder de fastsatte tidsfrister, henvises til kapitel 10 i bekendtgørelse om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser, og til vejledningen herom på studenterintranettet.

Klager over afgørelser vedrørende merit

§ 37. Klager over studienævnets afgørelser af, om danske såvel som udenlandske uddannelseskvalifikationer kan erstatte dele af uddannelsen, i henhold til § 33, stk. 1 og 2, kan indbringes for Kvalifikationsnævnet, jf. lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer. Dette gælder allerede beståede såvel som endnu ikke beståede uddannelseselementer (forhåndsmerit).

§ 38. Fristen for indgivelse af klage er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Klagen stiles til Kvalifikationsnævnet, men indgives til rektor for CBS. Den begrundede klage sendes til CBS Legal, Solbjerg Plads 3, 2000 Frederiksberg. Klagen kan ligeledes fremsendes til: legal@cbs.dk. CBS har mulighed for at behandle ansøgningen igen. Såfremt afgørelsen fastholdes, videresender CBS klagen til Kvalifikationsnævnet ledsaget af en udtalelse. CBS giver klageren lejlighed til at kommentere udtalelsen, inden for en frist på 1 uge. Evt. kommentarer medsendes til nævnet. Kvalifikationsnævnet træffer den endelige administrative afgørelse.

Klager over andre afgørelser

§ 39. Klager over studienævnets eller studielederens afgørelser i henhold til denne studieordning indgives til rektor for CBS. Fristen for indgivelse af klager er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. CBS' afgørelse i henhold til stk. 1 kan af klageren indbringes for Styrelsen for Forskning og Uddannelse, når klagen vedrører retlige spørgsmål. Fristen for indgivelse af klage er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Klagen stiles til styrelsen men indgives til rektor for CBS. Den begrundede klage sendes til CBS Legal, Solbjerg Plads 3, 2000 Frederiksberg. Klagen kan ligeledes fremsendes til: legal@cbs.dk. CBS videresender klagen til styrelsen – ledsaget af en udtalelse. CBS giver klageren lejlighed til inden for en frist af mindst en uge at kommentere denne udtalelse. Klagerens eventuelle kommentarer medsendes til styrelsen.

Stk. 3. Der henvises i øvrigt til CBS' Retningslinjer vedrørende studerendes adgang til at klage over studienævnets, studielederens og studieadministrationens afgørelser.

Klager over undervisning m.v.

§ 40. Klager over undervisning, vejledning eller andre forhold vedrørende tilrettelæggelse af uddannelsen kan indbringes for studienævnet.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 41. Nærværende studieordning gælder for studerende, der påbegynder uddannelsen pr. 1. september 2019 eller senere, og for studerende der overflyttes til nærværende studieordning, jf. § 42.

Stk. 2. De hidtidige 2018-studieordninger for dansksprogede HD 2. dels-linjer ophæves pr. 1. september 2019, jf. dog § 42, stk. 2.

§ 42. Studerende, der er påbegyndt uddannelsen efter en 2018-studieordning for en HD 2. dels-uddannelse, eller som i medfør af overgangsbestemmelserne deri er overført til 2018-studieordningen, overføres til nærværende studieordning, således at den resterende del af uddannelsen færdiggøres efter 2019-studieordningen, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. For studerende der er omfattet af stk. 1, og som er indskrevet på HD 2. dels-linjen 'Finansiell rådgivning', består 3. semester fortsat af 15 ECTS valgfag.

Kapitel 4: Specifikke bestemmelser for specialiseringerne

Bestemmelserne for de engelsksprogede specialiseringer er tilgængelige i §§ 43-48 i den engelske version af denne 2019-studieordning. Det gælder HD Supply Chain Management.

Titel: HD Finansiering

Formål og faglig profil

§ 43. HD i Finansiering har til formål at give medarbejdere i finansielle og andre private og offentlige virksomheder kompetencer i finansiell analyse og beslutningstagen. Dette formål opfyldes ved at bibringe den studerende kendskab til eksterne og interne forhold af betydning for virksomhedens finansielle beslutninger, herunder penge- og kapitalmarkedernes funktioner og prisdannelser, de finansielle fordringer og instrumenter, virksomhedens investerings- og finansplanlægning på kort og lang sigt, virksomhedens risikostyring, den gældende lovgivningsregulering af og betydning for de finansielle dispositioner. Den studerende opnår grundlæggende teoretisk og metodemæssig viden om de mest centrale begreber og modeller med henblik på selvstændigt at kunne identificere, analysere, foretage beregningsmæssige vurderinger og endelig løse finansielle problemstillinger.

Stk. 2. De studerende bibringes kvalifikationer, der kan bruges såvel indenfor private og offentlige virksomheders finansierings- og investerings-univers såvel som i finansielle virksomheder. Nogle typiske jobfunktioner for en HD i Finansiering er portfolio manager, investeringsrådgiver, investeringschef og finansdirektør. Jobfunktioner dækker dog meget mere bredt som det fremgår af de beskrevne målgrupper for uddannelsen.

§ 44. Studienævnet har udarbejdet en kompetenceprofil for specialiseringen, der beskriver uddannelsens mål for læringsudbytte. Den er tilgængelig [her](#) på CBS' hjemmeside.

§ 45. HD i finansiering er rettet bredt mod, de medarbejdere der har et behov eller et ønske om at få solide kompetencer indenfor finansiering. Dette illustreres af de tre hovedgrupper af studerende, der aktuelt læser specialiseringen. Den første gruppe er gruppen af medarbejdere, der arbejder med økonomi og finansiering i private eller offentlige virksomheder. Den anden er gruppen af medarbejdere fra eksempelvis pengeinstituttet, realkredit, børsmæglere og tilsvarende finansielle virksomhederne. Den sidste gruppe er en bred gruppe af jurister, ingeniører, matematikere og andre med en videregående uddannelse, som de med fordel ønsker at supplere med kompetencer indenfor finansiering.

§ 46. Specialiseringen er dansksproget, men der kan forekomme kurser og litteratur på engelsk.

Struktur, indhold og forløb

§ 47. Specialiseringen omfatter følgende faglige elementer med det angivne omfang udtrykt i ECTS:

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
1. semester				
Fixed Income	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Ekstern prøve	5

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
Portfolio Analysis	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Ekstern prøve	5
Derivatives	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Ekstern prøve	5
2. semester				
Skat og Regnskabsanalyse	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Ekstern prøve	5
Corporate Finance	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Ekstern prøve	5
Seminar i Corporate Finance	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	5
3. semester				
Valgfag	Se individuelle kursusbeskrivelser			15
4. semester				15
Afgangsprojekt	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	15

Stk. 2. På 3. semester skal de 15 ECTS vælges blandt valgfag udbudt af HD 2. del. Der skal vælges minimum 5 ECTS blandt valgfag udbudt på HD 2. del i Finansiering eller HD 2. del i Finansiell Rådgivning.

Forudsætninger for indstilling til prøver: obligatoriske aktiviteter

§ 47A. Ved følgende prøver er der obligatoriske godkendelsesopgaver eller øvrige obligatoriske aktiviteter, jf. § 13. De nærmere bestemmelser er angivet i den relevante kursusbeskrivelse i [det elektroniske kursuskatalog](#).

1. semester

Kursus	Antal obligatoriske aktiviteter
Fixed Income	1
Portfolio Analysis	1
Derivatives	1

2. semester

Kursus	Antal obligatoriske aktiviteter
Skat & Regnskabsanalyse	2
Corporate Finance	1
Seminarække i Corporate Finance	1

Titel: HD Finansiell Rådgivning

Formål og faglig profil

§ 48. HD i Finansiell Rådgivning har til formål at give den studerende viden om og forståelse af det rådgivningsmæssige beslutningsgrundlag inden for investering, finansiering, pension, bolig og ejendomme, forsikring og andre langsigtede beslutninger, hvori overvejelser om skat også kan indgå. Uddannelsen skal kvalificere den studerende til en generel kunderådgivningsfunktion såvel i forhold til privatkunder som mindre erhvervs-kunder under behørig hensyntagen til de givne rammer og de løbende ændringer i såvel regulering som stigende kompleksitet af de finansielle markeder.

Stk. 2. Formålet med HD i Finansiell Rådgivning er, at den studerende opnår grundlæggende teoretisk og metodemæssig viden om de mest centrale begreber og modeller med særlig henblik på at kunne løse praksisnære kundevedtede opgaver i en finansiell virksomhed. Den studerende opnår en brancheorienteret forståelse, der kan medvirke til løsninger der opfylder kundens, virksomhedens og samfundets interesser. Uddannelsens bredde og emner giver ofte også et godt løft i

karrieremulighederne i forhold til eksempelvis private banking eller ledelsesstillinger i finansielle virksomheder.

§ 49. Studienævnet har udarbejdet en kompetenceprofil for specialiseringen, der beskriver uddannelsens mål for læringsudbytte. Den er tilgængelig [her](#) på CBS' hjemmeside.

§ 50. HD i Finansiell Rådgivning er rettet bredt mod de medarbejdere der har et behov for eller et ønske om at få den nødvendige viden i forhold til at kunne levere kvalificeret rådgivning indenfor især investering, finansiering, pension, bolig og ejendomme, forsikring og andre langsigtede beslutninger. Dette indbefatter medarbejdere i pengeinstitutter, realkreditinstitutter og ejendomsmæglere men også medarbejdere i andre virksomheder, der arbejder med eksempelvis investering, bolig og pension mv

§ 51. Specialiseringen er dansksproget, men der kan forekomme kurser og litteratur på engelsk.

Struktur, indhold og forløb

§ 52. Specialiseringen omfatter følgende faglige elementer med det angivne omfang udtrykt i ECTS:

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
1. semester				
Skatteret og retlig regulering	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Ekstern prøve	5
Fixed Income	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Ekstern prøve	5
Portfolio Analysis	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Ekstern prøve	5
2. semester				
Finansielle virksomheders produkter og services	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Ekstern prøve	10
Valgfag	Se individuelle kursusbeskrivelser			5
3. semester				
Risikostyring i finansielle virksomheder	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Intern prøve	5
Valgfag	Se individuelle kursusbeskrivelser			10
4. semester				
Afgangsprojekt	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	15

Stk. 2. På 3. semester skal de 10 ECTS vælges blandt valgfag udbudt af HD 2. del. Der skal vælges minimum 5 ECTS blandt valgfag udbudt på HD 2. del i Finansiering eller HD 2. del i Finansiell Rådgivning.

Forudsætninger for indstilling til prøver: obligatoriske aktiviteter

§ 52A. Ved følgende prøver er der obligatoriske godkendelsesopgaver eller øvrige obligatoriske aktiviteter, jf. § 13. De nærmere bestemmelser er angivet i den relevante kursusbeskrivelse i [det elektroniske kursuskatalog](#).

1. semester

Kursus	Antal obligatoriske aktiviteter
Skatteret og retlig regulering	2
Fixed Income	1
Portfolio Analysis	1

2. semester

Kursus	Antal obligatoriske aktiviteter
Finansielle virksomheders produkter og services	3

Titel: HD International Business

Formål og faglig profil

§ 53. HD i International Business har til formål at levere et helhedsorienteret uddannelsesforløb og et bredt vidensfelt; der gør kandidaten i stand til at varetage de særlige udfordringer der er forbundet med virksomheder og organisationers internationale aktiviteter.

Stk 2. International business er specielt kendetegnet ved en høj grad af kompleksitet. Dette grunder i at kontekstuelle faktorer spiller en væsentlig rolle for virksomheders tilrettelæggelse af og kapacitet til at varetage aktiviteter på tværs af internationale grænser. Udfordringerne forbundet med internationale aktiviteter udspringer især af:

- Politiske, økonomiske, institutionelle og miljømæssige forskelle mellem markeder eller lande
- Friktion forbundet med afstande, kulturelle og sproglige forskelle mv.
- Behov for global tilpasning og koordinering mellem markeder, forretningsenheder eller strategier

Stk. 3. De kontekstuelle faktorer påvirker mange af virksomhedens kernefunktioner såsom dennes forsyningskæde, salg, organisation, HRM mv. Derfor er det studiets formål at levere et tværfagligt indhold der tillader den uddannede at kunne indgå i funktionelle roller og fagligt samarbejde på tværs af funktioner og enheder i den internationale organisation.

Stk. 4. Specialiseringen er fagligt forankret i et forskningsbaseret miljø og har som formål at bidrage med den nyeste viden indenfor fagområdet som udmønter sig i et forskningsbaseret indhold og undervisningsforløb.

§ 54. Studienævnet har udarbejdet en kompetenceprofil for uddannelsen, der beskriver uddannelsens mål for læringsudbytte. Den er tilgængelig [her](#) på CBS' hjemmeside.

§ 55. Specialiseringen henvender sig til alle der arbejder i eller har som mål at arbejde i ledelsesmæssige, analytiske eller specialiststillinger med en international grænseflade.

Stk. 2. Specialiseringen tilbydes både som et fremmøde studium og som et online studium. Det er i løbet af studiet muligt at skifte mellem fremmøde og online forløbet. Derved tages højde for, at en international karriere kan medføre omfattende rejseaktivitet eller længevarende udstationeringer.

§ 56. Specialiseringen er dansksproget. Der bør dog påregnes at hovedparten af studiematerialet vil være engelsksproget. Tilsvarende kan der forekomme undervisning, gæsteforelæsninger, digitalt materiale e.l. på engelsk.

Stk. 2. Studerende, der ønsker det, kan vælge at aflægge en prøve på engelsk. Såfremt prøven ønskes afholdt på engelsk meddeles dette til sekretariatet senest 14 dage før afleveringsfristen.

Struktur, indhold og forløb

§ 57. HD 2. del i International Business er en tværfaglig uddannelse, som integrerer elementer fra erhvervs- og samfundsøkonomi, ledelse og strategi, markedsføring, supply chain management, finansiering, jura mm. i relation til virksomheders og organisationers internationalisering.

Stk. 2. Specialiseringen omfatter følgende faglige elementer på fremmøde studiet med det angivne omfang udtrykt i ECTS:

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
1. semester				
Virksomhedens Internationale Omgivelser	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Ekstern prøve	7.5
Virksomhedens Internationalisering	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	7.5
2. semester				
International Markedsanalyse & Markedsføring	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Intern prøve	7.5
International Ledelse & Strategi	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Intern prøve	7.5
3. semester				
Valgfag	Se individuelle kursusbeskrivelser			10
Praktisk seminar	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Intern prøve	5
4. semester				
Afgangsprojekt	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	15

Stk. 3. Specialiseringen omfatter følgende faglige elementer på online studiet med det angivne omfang udtrykt i ECTS:

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
1. semester				
Virksomhedens Internationale Omgivelser	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Ekstern prøve	7.5
Virksomhedens internationalisering	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Ekstern prøve	7.5
2. semester				
International Markedsanalyse & Markedsføring	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Intern prøve	7.5
International Ledelse & Strategi	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Intern prøve	7.5
3. semester				
Valgfag	Se individuelle kursusbeskrivelser			10
Praktisk seminar	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Intern prøve	5
4. semester				
Afgangsprojekt	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	15

Forudsætninger for indstilling til prøver: obligatoriske aktiviteter

§ 57A. Ved følgende prøver er der obligatoriske godkendelsesopgaver eller øvrige obligatoriske aktiviteter, jf. § 13. De nærmere bestemmelser er angivet i den relevante kursusbeskrivelse i [det elektroniske kursuskatalog](#).

3. semester Fremmøde

Kursus	Antal obligatoriske aktiviteter
Praktisk seminar	1

3. semester Online

Kursus	Antal obligatoriske aktiviteter
Praktisk seminar (Online)	1

Titel: HD Marketing Management

Formål og faglig profil

§ 58. HD i Marketing Management har til formål at uddanne nuværende og kommende beslutningstagere inden for afsætningsøkonomisk ledelse i et internationalt perspektiv – på såvel taktisk som strategisk niveau - på tværs af brancher og virksomhedens placering i værdikæden.

Stk. 2. Uddannelsen sigter på at udvikle den studerendes viden, færdigheder og kompetencer inden for strategisk og taktisk markedsledelse (hvordan skaffer og udviler virksomheden sine kunder?) uanset om virksomheden opererer på et industrielt marked (B2B), et forbrugermarked (B2C) eller et offentligt aftagermarked (B2G) Du vil blive i stand til at forstå og reflektere over marketingteorier og -metoder i forhold til muligheder og begrænsninger. Igennem uddannelsen søges de nyeste eksempler og teknologier inddraget som for eksempel sociale medier og digitalisering.

§ 59. Studienævnet har udarbejdet en kompetenceprofil for specialiseringen, der beskriver uddannelsens mål for læringsudbytte. Den er tilgængelig [her](#) på CBS' hjemmeside.

§ 60. HD Marketing Management henvender sig til alle, der ønsker at arbejde med virksomhedens kommercielle frontend. Du får bl.a. kompetencer indenfor ledelse, salg, key account management, trade marketing, service marketing, markedskommunikation og branding samt innovation og produktudvikling.

§ 61. Specialiseringen er dansksproget, men der kan forekomme kurser og litteratur på engelsk.

Struktur, indhold og forløb

§ 62. Specialiseringen omfatter følgende faglige elementer med det angivne omfang udtrykt i ECTS:

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
1. semester				
Markedsføring på BtC markeder	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Ekstern prøve	5
Markedsføring på professionelle markeder (B2B)	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Ekstern prøve	5
Anvendt markedsanalyse	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	5
2. semester				
Strategisk markedsledelse	Mundtlig stedprøve	7-trins-skala	Intern prøve	2.5
Strategisk produktudvikling & innovation	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Intern prøve	7.5
International markedskommunikation & branding	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Intern prøve	5
3. semester				
Valgfag	Se individuelle kursusbeskrivelser			10
Praktisk seminar	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	5
4. semester				

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
Afgangsprojekt	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	15

Forudsætninger for indstilling til prøver: obligatoriske aktiviteter

§ 62A. Ved følgende prøver er der obligatoriske godkendelsesopgaver eller øvrige obligatoriske aktiviteter, jf. § 13. De nærmere bestemmelser er angivet i den relevante kursusbeskrivelse i [det elektroniske kursuskatalog](#).

Kursus	Antal obligatoriske aktiviteter
Praktisk seminar	1

Titel: HD Organisation og Ledelse

Formål og faglige profil

§ 63. HD i Organisation og Ledelse har til formål at give personer med praktiske erfaringer og gode forkundskaber en sådan teoretisk viden, at de bliver bedre egnede til at varetage et lederansvar i private og offentlige virksomheder.

Stk. 2. Sigtet med uddannelsen er at øge den studerendes handlerum og handlemuligheder i forhold til ledelsesmæssige og organisatoriske udfordringer og gennem hjælp af teori at kunne udfordre hverdagsforståelser, finde nye perspektiver og skabe ny forståelse af situationen. Målet er således at udvikle de studerendes handlingsrepertoire på et fagligt velfunderet grundlag

§ 64. Studienævnet har udarbejdet en kompetenceprofil for specialiseringen, der beskriver uddannelsens mål for læringsudbytte. Den er tilgængelig [her](#) på CBS' hjemmeside.

§ 65. HD 2. del i Organisation og Ledelse er en erhvervsøkonomisk deltidsuddannelse som udbydes som et selvstændigt afrundet forløb. Organisation og ledelse er et to-årigt uddannelsesforløb, der rundes af med et afgangprojekt. Undervisningen gennemføres som en kombination af fremmødeundervisning, i form af to-dags-workshops, onlineaktiviteter, og individuelle hjemmeopgaver. På HD-O arbejder vi med en tilgang til metode som lægger stor vægt på praktisk handling, nemlig aktionsforskning (action research). Den vigtigste forskel imellem denne tilgang og en almindelig akademisk tilgang til metode er, at vi ser dig som studerende, som medaktør, som en som i sidste ende vil forandre det de studerer, mens den mere almindelige akademiske position kan siges at være en som studerer ting uden hensigt at påvirke dem.

§ 66. Specialiseringen er dansksproget, men der kan forekomme kurser og litteratur på engelsk.

Struktur, indhold og forløb

§ 67. Specialiseringen omfatter følgende faglige elementer med det angivne omfang udtrykt i ECTS:

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
1. semester				
Organisation og ledelse - grundmodul	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Ekstern prøve	15
2. semester				

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
Organisation og ledelse - Dynamikker og dilemmaer	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	15
3. semester				
Valgfag	Se individuelle kursusbeskrivelser			15
4. semester				
Afgangsprojekt	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	15

Stk. 2. På 3. semester skal de 15 ECTS vælges blandt valgfag udbudt af HD 2. del. Der skal vælges minimum 5 ECTS blandt specialiseringens eget valgfagsudbud.

Stk. 3. Som afslutning på studiet skal den studerende udarbejde et afgangprojekt, der har til formål at dokumentere den studerendes evne til selvstændigt at kunne beskrive, analysere og bearbejde en kompleks problemstilling inden for studiets fagkreds.

Stk. 4. Der fastsættes i kursuskataloget nærmere omkring afgangprojektets udarbejdelse, herunder omfanget af den vejledning som den studerende er berettiget til.

Forudsætninger for indstilling til prøver: obligatoriske aktiviteter

§ 67A. Ved følgende prøver er der obligatoriske godkendelsesopgaver eller øvrige obligatoriske aktiviteter, jf. § 13. De nærmere bestemmelser er angivet i den relevante kursusbeskrivelse [idet elektroniske kursuskatalog](#).

1. semester

Kursus	Antal obligatoriske aktiviteter
Organisation og Ledelse - grundmodul	1

2. semester

Kursus	Antal obligatoriske aktiviteter
HD i Organisation og Ledelse – dynamikker og dilemmaer	1

Titel: HD Regnskab og Økonomistyring

Formål og faglig profil

§ 68. HD i Regnskab og Økonomistyring har til formål at bibringe den studerende faglige kvalifikationer på et højt specialiseret niveau med henblik på at deltage i løsningen af komplicerede problemstillinger i praksis vedrørende virksomheders økonomiske styring og eksterne rapportering. Kvalifikationerne tilvejebringes via træning i identifikation, formulering, analyse og løsning af økonomiske problemstillinger på ledelsesniveau.

§ 69. Studienævnet har udarbejdet en kompetenceprofil for specialiseringen, der beskriver uddannelsens mål for læringsudbytte. [Den er tilgængelig her på CBS' hjemmeside.](#)

§ 70. Uddannelsen læses typisk af konsulenter eller revisorer samt personer, der varetager arbejdsopgaver i virksomheders økonomi- og finansfunktioner.

§ 71. Uddannelsen har hovedvægt på fagområderne Økonomistyring og Eksternt Regnskab. På første år undervises der i uddannelsens obligatoriske fag. På andet år læser man valgfag og udarbejder afgangsprøve.

Stk. 2. Den obligatoriske del er opdelt i fire indbyrdes afgrænsede fag. Der er fokus på at anvende den teoretiske viden på praksisproblemstillinger, og derfor trænes brugen af de økonomiske metoder og løsningsmuligheder på en række cases.

Stk. 3. På tredje semester undervises i valgfag. Der skelnes mellem progressionsvalgfag, som bygger videre på de obligatoriske fag og valgfag, der ligger inden for andre fagområder.

Stk. 4. Afgangsprøvet udarbejdes på fjerde semester. Projektet udarbejdes på baggrund af en selvvalgt problemstilling inden for uddannelsens formålsbeskrivelse og kompetenceprofil. I afgangsprøvet skal man demonstrere beherskelse af fagenes teorier og metoder samt fremlægge praktiske løsninger på en relevant problemstilling. Man kan enten vælge at skrive projektet alene eller sammen med en medstuderende.

§ 72. Specialiseringen er dansksproget, men der kan forekomme kurser og litteratur på engelsk.

Struktur, indhold og forløb

§ 73. Specialiseringen omfatter følgende faglige elementer med det angivne omfang udtrykt i ECTS:

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
1. semester				
Eksternt Regnskab	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Ekstern prøve	10
Strategisk Ledelse	Mundtlig stedprøve	7-trins-skala	Ekstern prøve	5
2. semester				
Økonomistyring	Mundtlig stedprøve	7-trins-skala	Ekstern prøve	10
Skat	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Ekstern prøve	5
3. semester				
Valgfag	Se individuelle kursusbeskrivelser			15
4. semester				
Afgangsprøve	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	15

Stk. 2. Undervisningsformer: Der veksles mellem overblikforelæsninger, plenumdiskussioner, og øvelsesopgaver. Studiet benytter sig af Blended Learning, som er en vekslen mellem undervisningsaktiviteter og online aktivitet imellem undervisningsgangene.

Fagene forudsætter således forberedelse og aktiv deltagelse fra de studerende. Undervisningen er typisk centreret om udvalgte kapitler i pensum inklusive tilhørende øvelser/cases.

Stk. 3. På 3. semester skal de 15 ECTS vælges blandt valgfag udbudt af HD 2. del. Der skal vælges minimum 5 ECTS blandt specialiseringens eget valgfagudbud.

Stk. 4. Afgangsprøvet der finder sted på studiets 4. semester skal være problemorienteret og emnet skal være selvstændigt formuleret af den studerende. Den studerende skal demonstrere beherskelse af fagenes teorier og metoder og være i stand til at konstruere og fremlægge praktisk anvendelige løsninger i form af anvisninger og konklusioner på problemstillingen.

Stk. 5. Der fastsættes i kursuskataloget nærmere omkring afgangsprøvet udarbejdelse, herunder omfanget af den vejledning som den studerende er berettiget til.

Forudsætninger for indstilling til prøver: obligatoriske aktiviteter

§ 73A. Der er ingen obligatoriske aktiviteter på denne specialiserings obligatoriske fag.

Titel: HD Økonomistyring og Procesledelse

Formål 1 og faglig profil

§ 74. HD i Økonomistyring og Procesledelse har til formål at sætte de studerende i stand til at varetage ledende, udviklende og formidlende funktioner indenfor administration, økonomistyring, og ledelsesområdet i private og offentlige virksomheder. Uddannelsen er rettet imod såvel specialist-funktioner som generalistfunktioner.

Uddannelsen giver de studerende kompetencer indenfor drift, udvikling og implementering af økonomistyrings- og ledelsessystemer. Her udvikles blandt andet færdigheder i at arbejde med forandringsprocesser ud fra en problem-/løsningsorienteret og teambaseret tilgang. Forretningsprocesser analyseres på flere forskellige måder. Dels er der fokus på konkret effektivisering af processer. Dette fokus sker primært i økonomistyringsfaget og LEAN-faget (valgfag). I alle grundfagene er der fokus på organisatoriske processer, som analyserer, hvordan udvikling af for eksempel budgetter, strategier og organisatoriske forandringer kan designes og hvilke udfordringer, der er forbundet med disse processer. Endelig bibringer Action Learning Projektet de studerende konkret indsigt i de læreprocesser, der er forbundet med at implementere nye tiltag. Konkret bibringer studiet de studerende viden om:

- Forretningsmodeller
- Forretningsprocesser
- Strategi
- Økonomistyring
- Organisation og ledelsesteori

Målet er, at den studerende får en kompetenceprofil, som består af tre delkompetencer, nemlig:

- at kunne analysere forskellige systemer og værktøjer til at understøtte processerne
- at kunne analysere behovet for integration og koordination af forretningsunderstøttende processer og systemer
- at kunne lede den forandring og implementering, der skal medvirke til at nå de fastsatte forretningsmål eller mere overordnede strategiske mål.

§ 75. Studienævnet har udarbejdet en kompetenceprofil for specialiseringen, der beskriver uddannelsens mål for læringsudbytte. Den er tilgængelig [her](#) på CBS' hjemmeside.

§ 76. Specialiseringen har en bred målgruppe, og er i princippet rettet mod alle som er interesseret i uddannelsens emner. Kompetencerne kan både bruges i offentlige og private virksomheder, i små og store virksomheder og i produktions- og service virksomheder. Studerende som ønsker en specialisering i økonomistyring kan med fordel vælge specialiseringen, men specialiseringen giver

også generelle kompetencer til studerende der ønsker at arbejde med for eksempel projektledelse og som konsulenter.

§ 77. Specialiseringen er dansksproget, men der kan forekomme kurser og litteratur på engelsk.

Struktur, indhold og forløb

§ 78. Specialiseringen omfatter følgende faglige elementer med det angivne omfang udtrykt i ECTS:

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
1. semester				
Økonomistyring	Mundtlig stedprøve	7-trins-skala	Ekstern prøve	10
Organisation og Ledelse	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	5
2. semester				
Strategisk Ledelse	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	5
Action Learning Project	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	10
3. semester				
Valgfag	Se individuelle kursusbeskrivelser			15
4. semester				
Afgangsprojekt	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	15

Stk. 2. På 3. semester skal de 15 ECTS vælges blandt valgfag udbudt af HD 2. del. Der skal vælges minimum 5 ECTS blandt specialiseringens eget valgfagudbud.

Stk. 3. For at kunne tilmelde sig progressionsvalgfagene på 10 ECTS på 3. semester, er det en forudsætning at prøverne på 1. og 2. semester på HD-ØP er bestået. Er der undtagelser til denne regel, vil det fremgå af den enkelte kursusbeskrivelse.

Forudsætninger for indstilling til prøver: obligatoriske aktiviteter

§ 78A. Der er ingen obligatoriske aktiviteter på denne specialiserings obligatoriske fag.